

ARXIU FAMILIAR

Una ànima il·legal

LLUÍS FREIXAS MASCORT > TEXT

Sempre tenia una història per explicar. Sempre parlava amb tu com si hi haguessis sopat el dia abans, encara que fes deu anys que no us vèieu. I quan recordava algú que ja no hi era, indefectiblement, darrere el nom evocat hi afegia un «Déu l'hagi perdonat», que sonava antiquíssim i semblava contradir la imatge de sofisticació i elegància que transmetia Natàlia Molero. No puc deixar de pensar-hi ara que és ella que ens ha deixat. I no puc deixar de pensar com en resulten, de reveladors, aquests petits detalls.

Era catòlica, liberal, independentista, cinèfila, feminista *ma non troppo*, defensora de la tauromàquia, sionista, lectora compulsiva de literatura sobre l'Holocaust, i tenia un notable sentit de l'humor. Pot semblar només un enfilall de paraules. La pregunta és: com lliguen en una sola persona? En la Natàlia lligaven. Elegant, però sempre amb un punt de radicalitat (aquelles

botes daurades que jo deia que eren *vintage* perquè Neil Armstrong ja les devia dur a la Lluna, records, Natàlia? I les de xarol negre amb sola de plata-forma, línia Paràlisis Permanente, que servien perquè acabéssim rememorant els vuitanta, quan tot semblava possible, com si el món s'acabés d'estrenar? Disculpin però aquest no serà un article canònic).

Hedonista, vital, alegre, desprenia unes enormes ganes de ser feliç, i en canvi va ser autora de relats pròxims

Era catòlica, liberal, independentista, cinèfila, feminista *ma non troppo*, defensora de la tauromàquia, sionista, lectora compulsiva de literatura sobre l'Holocaust, i tenia un notable sentit de l'humor

al realisme brut nord-americà —tan vigent als anys vuitanta i noranta—, plens de dones torturades i d'ambients nocturns, però a la catalana, amb una llengua popular, sovint rural, plena d'expressions fetes: una llengua heretada i, certament, en declivi que semblava que volgués recuperar. Era una suma de contraris en tantes coses! Deu ser per això que la millor definició que he trobat d'ella (autodefinició, de fet) no apareix a cap solapa de llibre ni a cap article sinó en una revista gastronòmica local, *Girona gastronòmica*, en una modesta entrevista de l'any 2013 recuperada al número de l'agost passat a manera homenatge. «Com et defineixes?», li pregunten. «Convencional, però amb una ànima il·legal», respon. Precís. Clavat. Insuperable.

Per això tampoc no sabia dir quina de les seves activitats professionals la definia, si és que la definia alguna. Va tocar tantes tecles que resulta difícil dir quina era la seva professió: gestora cultural? Periodista? Política? Escriptora? Professora? Quina era el seu principal interès? Ho eren tots, i tots alhora. I alguna cosa similar dec haver escrit anteriorment en qualsevol altre paper, però no deixa de ser exacte, i no sabia dir-ho d'altra manera. La curiositat, la passió, la vitalitat, la disparitat d'interessos —que són atributs del bon periodista— formaven part del seu esperit,

CCG

CCG

de la seva ànima il·legal. Era filòloga i la va atraure la literatura. «Escriure és un acte de seducció», solia dir. O també: «No crec que [escriure] tingui res a veure amb la voluntat d'excel·lir, més aviat en la d'existir».

Malgrat aquesta convicció, i que sempre es va considerar periodista i escriptora, la política la va allunyar relativament de la literatura i dels mitjans. Va exercir la gestió cultural al capdavant d'institucions tan rellevants com la Filmoteca de Catalunya, va ser coordinadora territorial del Departament de Cultura a Girona, regidora a l'Ajuntament, cap del gabinet del conseller de Cultura de la Generalitat. I això volia dir també la militància, és a dir, les conviccions que eren inevitablement i legítimament presents en totes les seves activitats. Ella mateixa ho deia sense embuts: «Sóc gestora cultural, però també política. No ens enganyem».

Malgrat les seves responsabilitats tècniques i polítiques, va exercir el periodisme d'opinió en mitjans escrits i audiovisuals amb regularitat, i tampoc no va abandonar la docència. Tant la política com el periodisme i la literatura li van proporcionar amistats que també ajuden a copsar la seva personalitat polièdrica, oberta i receptiva. Qui podria presentar una nòmina d'amics —a manera d'inventari molt parcial i improvisat— tan diversos

>> A l'esquerra, una foto de l'àlbum familiar. Al mig, Lluís Figueras, Enric Pujol, Natàlia Molero i Miquel Noguer a la inauguració d'El somni republicà, al Museu Darder de Banyoles, el 4 de maig de 2012. A la dreta, Natàlia Molero, Jordi Pujol i Jaume Sobrequès a la Casa de Cultura de Girona, el 3 d'abril de 2012.

com Baltasar Porcel, Valentí Puig, Carles Duarte, Jordi Vilajoana, Artur Mas, Isona Passola, Ramoncín o Jordi Cañas, aquest darrer situat —certament— als antípodes del credo de Natàlia Molero.

Aquests darrers anys a la Casa de Cultura de Girona, que dirigia des de l'estiu de 2011, són el període de relació més estreta que vam mantenir, però els nostres camins es van creuar de mane-

ra intermitent des de la primera meitat dels anys vuitanta. Vam coincidir a Ràdio Grup, l'emissora avui desapareguda que va impulsar el GEiEG. Ella hi feia classes de català als treballadors de l'emissora, i ja era la persona d'interessos dispersos que ha estat fins al darrer moment. La recordo implicada en tota mena d'activitats que no tenien res a veure amb la seva responsabilitat docent. La recordo, per exemple, gravant contes per a un programa infantil —*El follet matiner*— o fent comentaris sobre literatura. Es divertia, la movia la passió de la descoberta, de la cooperació, el simple afany de fer i desfer, i va mantenir aquest esperit inquiet, el desig d'emprendre projectes nous per inversemblants que poguessin semblar, com quan va acceptar presentar un concurs televisiu a TV3, cosa que li va costar algunes crítiques, fins i tot —o sobretot— dels seus companys de partit. Convencional? Potser sí, però disposada a defensar el que considerés oportú, i quan ho considerés oportú. I sempre amb optimisme, encara que la processó anés per dins. «Compte amb què demanes, que els desitjos es compleixen», solia dir. El darrer, desgraciadament, no es va complir.

Lluís Freixas Mascort és poeta i director en funcions de la Casa de Cultura de Girona.

Es divertia, la movia la passió de la descoberta, de la cooperació, el simple afany de fer i desfer, i va mantenir aquest esperit inquiet, el desig d'emprendre projectes nous per inversemblants que poguessin semblar